

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

27 січня 2020 року № 5

Введено в дію 27 січня 2020 року
Наказ ректора Хортицької національної академії
27 січня 2020 року № 33

СТРАТЕГІЯ інтернаціоналізації вищої освіти у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально- реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради на 2020-2025 роки

1. Загальні положення

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» державна політика у сфері освіти формується і реалізується на основі наукових досліджень, міжнародних зобов'язань, вітчизняного та іноземного досвіду з урахуванням прогнозів, статистичних даних та індикаторів розвитку з метою задоволення потреб людини та суспільства.

Державна політика у сфері вищої освіти ґрунтується на принципі міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у Європейській простір вищої освіти, за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи. Держава здійснює заходи щодо розвитку та зміцнення взаємовигідного міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти і науки відповідно до двосторонніх і багатосторонніх міжнародних договорів.

Заклади вищої освіти здійснюють міжнародне співробітництво, укладають договори про співробітництво, встановлюють прямі зв'язки з закладами вищої освіти, науковими установами та підприємствами іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо відповідно до законодавства.

Основними напрямками міжнародного співробітництва ЗВО є:

- 1) участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного і міжуніверситетського обміну студентами, аспірантами, докторантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками;
- 2) проведення спільних наукових досліджень;
- 3) організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів;

- 4) участь у міжнародних освітніх та наукових програмах;
- 5) спільна видавнича діяльність;
- 6) надання послуг, пов'язаних із здобуттям вищої та післядипломної освіти, іноземним громадянам в Україні;
- 7) створення спільних освітніх і наукових програм з іноземними закладами вищої освіти, науковими установами, організаціями;
- 8) відрядження за кордон педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників для педагогічної, науково-педагогічної та наукової роботи відповідно до міжнародних договорів України, а також договорів між такими закладами вищої освіти та іноземними партнерами;
- 9) залучення педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників іноземних закладів вищої освіти для участі в педагогічній, науково-педагогічній та науковій роботі у закладах вищої освіти України;
- 10) направлення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти України, на навчання у закордонних закладах вищої освіти;
- 11) сприяння академічній мобільності наукових, науково-педагогічних працівників та осіб, які навчаються;
- 12) інші напрями і форми, не заборонені законом.

2. Основні поняття, мета та завдання інтернаціоналізації

2.1. Інтернаціоналізація вищої освіти – інтегрований процес, що впливає на викладання, навчання та суспільну місію закладів вищої освіти; це розширення двосторонніх і багатосторонніх зв'язків та контактів між ЗВО різних країн на основі рівноправного і взаємовигідного співробітництва. ЗВО відіграють провідну роль у суспільстві завдяки можливостям взаємодії з іноземними партнерами шляхом обміну досвідом та проведенню спільних досліджень. У сучасному конкурентному середовищі, ЗВО повинні бути більш стрімкими щодо позиціонування своїх можливостей, швидко реагувати на всі зміни, що відбуваються у суспільстві. Саме тому важливо розглядати інтернаціоналізацію вищої освіти у розрізі стратегічного планування з метою удосконалення як освітнього процесу так і організаційної структури.

2.2. Головна мета інтернаціоналізації – підвищення ефективності освітньої і науково-дослідної роботи, розширення академічної мобільності педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти; розширення географії міжнародних зв'язків.

Інтернаціоналізація – необхідна умова комплексного розвитку комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (далі – академія).

Міжнародне співробітництво розвивається в рамках єдиного процесу інтеграції вищої школи України у світову систему вищої освіти.

2.3. Стратегічною метою інтернаціоналізації академії є її інтеграція у світову та європейську системи освіти і науки задля якісної підготовки компетентних фахівців:

- обізнаних із передовими технологіями навчання;

- гнучких до вимог та потреб ринку праці;
- готових жити та працювати у полікультурному середовищі;
- здатних навчатися протягом усього життя;
- спроможних працювати якісно, ефективно та результативно.

2.4. Втілення означеної мети передбачає реалізацію низки **комплексних завдань**:

1. Збільшення кількості прямих договорів та залучення широкого кола партнерів до обміну досвідом, впровадження новітніх технологій, методів в освітню, наукову сфери в умовах європеїзації та глобалізації.
2. Забезпечення активної міжнародної академічної мобільності студентів та викладачів, що сприятиме підвищенню кваліфікації професорсько-викладацького складу, новим науковим зв'язкам та партнерствам, спільній науковій діяльності, мовній практиці.
3. Забезпечення популяризації бренду академії шляхом участі у світових та міжнародних партнерських форумах, офіційних візитах, розробки і просування сувенірної та презентаційної продукції.
4. Підвищення якості та модернізація освітніх послуг і наукових досліджень шляхом оптимізації рівня матеріальних витрат, впровадження новітніх технологій.
5. Вдосконалення системи управління міжнародною діяльністю академії.

3. Показники інтернаціоналізації в академії

- 3.1. Укладання двосторонніх партнерських угод.
- 3.2. Залучення іноземних партнерів до різних видів діяльності.
- 3.3. Відрядження і стажування за кордоном адміністрації закладу, викладачів та здобувачів вищої освіти.
- 3.4. Надання академічної мобільності педагогічним, науково-педагогічним працівникам та здобувачам вищої освіти.
- 3.5. Участь у міжнародних наукових проєктах, конференціях, семінарах, тренінгах тощо.
- 3.6. Наявність наукових публікації у зарубіжних виданнях.
- 3.7. Членство у міжнародних професійних і наукових організаціях.
- 3.8. Залучення до навчання іноземних громадян.
- 3.9. Кількість викладачів та здобувачів вищої освіти, які мають міжнародні сертифікати.

4. Основні напрями та компоненти інтернаціоналізації вищої освіти в академії

4.1. Інтернаціоналізація навчання безпосередньо орієнтована на здобувачів вищої освіти як ключових учасників освітнього процесу академії. Студентство, активне та динамічне, має стати найбільш мотивованим для здобуття освіти європейського рівня в стінах академії, що стане привабливим також і для іноземних абітурієнтів. Для цього навчальні плани та пропонувані освітні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої

освіти мають озброїти студентів європейськими компетентностями, soft skills, сучасними іноземними мовами, а також розумінням та толерантним ставленням до культур світу у глобалізованому перетині сучасного суспільства. Відповідно, академія має запропонувати здобувачам вищої освіти:

- освітні програми та навчальні плани з вагомою часткою вивчення іноземних мов та культур;
- фахові дисципліни, що викладаються іноземними мовами;
- програми подвійних і спільних дипломів із зарубіжними закладами вищої освіти з раціональним розподілом між ними системи опанування знань, умінь та навичок відповідно до погоджених навчальних програм;
- академічну мобільність для набуття кращого досвіду за кордоном;
- політику перезарахування кредитів, освоєних під час академічної мобільності за кордоном;
- залучення сучасних технологій та інновацій у навчання для освоєння освітніх програм академії під час перебування на навчанні за кордоном;
- налагодження партнерських взаємовідносин зі студентськими та громадськими організаціями закордонних закладів вищої освіти для обміну досвідом та масштабування наробіток та проєктів;
- розширення співпраці з випускниками (асоціаціями випускників), які реалізували себе та працюють за кордоном.

4.2. Інтернаціоналізація викладання орієнтована на підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників академії та запровадження інновацій в освітній процес, в цілому. Факультети, кафедри та педагогічний коледж відіграють провідну роль як осередки фахових компетентностей, впливаючи на якісне опанування певної галузі знань студентами та трансфер міжнародного досвіду, передових технологій і методик під час освітнього процесу.

Відповідно, академія має:

- підвищити рівень викладання в академії відповідно до європейських та світових вимог щодо якості та змістовності освітнього процесу;
- залучати усі навчальні підрозділи академії до інтернаціоналізації;
- налагоджувати змістовну роботу з тими зарубіжними партнерами, які становлять науково-методичний, освітній та інноваційний інтерес для академії та її підрозділів;
- втілювати науковий та професійний потенціал кадрового складу у різноманітних проєктах у співпраці з Британською Радою в Україні, Американською Радою та програмами і фондами Європейського Союзу;
- розширювати можливості академічної мобільності з метою підвищення кваліфікації викладачів та адміністрації закладу;
- втілювати національний та зарубіжний освітній досвід у проведенні заходів міжнародного рівня: конференцій, круглих столів, семінарів, тренінгів тощо;
- запрошувати іноземних викладачів та фахівців для розвитку професійних компетентностей професорсько-викладацького складу академії та

запровадження кращих світових практик у освітній процес.

4.3. Інтернаціоналізація наукової діяльності є природною формою об'єктивізації та об'єктивності наукових знань та досягнень завдяки поширенню, експертизі, рецензуванню та удосконаленню отриманих наукових результатів та їх подальшого розповсюдження в межах зарубіжних партнерств академії та поза їх межами. Таким чином, забезпечення міжнародної наукової співпраці веде до світового визнання досягнень академії, що є запорукою виходу на міжнародне рейтингування академії та авторитетності серед закладів вищої освіти.

Відповідно, інтернаціоналізація наукової діяльності в академії передбачає:

- сприяння формуванню стратегічних партнерств та консорціумів з провідними університетами, дослідницькими центрами для отримання грантів на проведення наукових досліджень;
- впровадження вітчизняних наукових досягнень за кордоном;
- розширення векторів співпраці із закладами-партнерами, враховуючі новітні напрями, у тому числі міждисциплінарні, для більш широкого залучення викладачів, науковців академії до виконання спільних міжнародних наукових проєктів;
- визначення найбільш пріоритетних наукових напрямів, за якими академія має можливості досягти найбільш вагомих результатів та сприяти формуванню дослідницьких груп з відомими вченими з різних країн для проведення спільних довгострокових наукових досліджень;
- стимулювання та моніторинг публікаційної активності викладачів академії в авторитетних міжнародних виданнях, зокрема які входять до наукометричних баз Web of Science, Scopus та ін.;
- сприяння регулярному проведенню міжнародних науково-практичних форумів, інтернет-конференцій, конгресів, семінарів тощо;
- розробка механізму стимулювання та підтримки факультетів й інших підрозділів академії у їх ініціативі щодо спільних освітніх та наукових досліджень.

4.4. Розвиток міжнародних партнерств та взаємодія із ключовими зацікавленими сторонами полягає у залученні до процесу інтернаціоналізації в академії усіх можливих учасників, опираючись на стратегічне планування, ефективний менеджмент та комунікацію.

Відповідно, інтернаціоналізація міжнародної діяльності в академії передбачає:

- визначення нових пріоритетних напрямів міжнародного співробітництва з потенційними партнерами;
- удосконалення системи управління у сфері міжнародної діяльності та міжнародного співробітництва академії шляхом забезпечення координації діяльності підрозділів академії з розробки та виконання міжнародних угод та договорів;
- забезпечення сталого розвитку міжнародної діяльності академії у галузі освіти за рахунок активізації роботи з підготовки проєктних заявок на участь в освітніх програмах ЄС;

- спільна розробка та реалізація міжнародних освітніх програм науково-педагогічних працівників з партнерськими закордонними закладами вищої освіти;
- створення в академії умов, які сприятимуть збільшенню кількості міжнародних проєктів та програм за участі підрозділів академії (Еразмус+, USERN, DAAD тощо);
- організація та проведення тренінгів щодо написання заявок й участі у грантових програмах;
- пошук можливостей отримання грантів для участі студентів та викладачів у міжнародних освітніх програмах;
- перейняття міжнародного досвіду у галузі управління міжнародною діяльністю, систематичне підвищення кваліфікації працівників відділу міжнародних зв'язків.

4.5. Розвиток лідерства в управлінні академією – створення інтегрованої гнучкої моделі керівництва процесами інтернаціоналізації в академії та розвиток ініціативності учасників освітнього процесу. Відповідно, управлінське лідерство включає:

- стратегічне планування та ведення зовнішньої та внутрішньої політики академії ректором та проректорами щодо інноваційних досліджень та європейської інтеграції;
- координування процесів інтернаціоналізації з боку відповідних структур, зокрема, міжнародним відділом, науковим студентським товариством тощо;
- залучення ряду зацікавлених сторін до процесів інтернаціоналізації в академії, зокрема стейкхолдерів;
- втілення інтернаціоналізації в академії на усіх її рівнях;
- забезпечення відкритого доступу усіх зацікавлених сторін до наявних та потенційних можливостей міжнародного співробітництва;
- проведення мотиваційної роботи серед науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, адміністративного персоналу.